I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

PARLAMENTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ EURONEST

USNESENÍ [1]

Parlamentního shromáždění Euronest o společných postojích a obavách členských států EU a východoevropských partnerských zemí týkajících se zahraniční politiky a vnějších bezpečnostních hrozeb

(2016/C 193/01)

PARLAMENTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ EURONEST,

— s ohledem na ustavující listinu Parlamentního shromáždění Euronest ze dne 3. května 2011,

— s ohledem na společné prohlášení vydané na summitu Východního partnerství, který se konal v Rize ve dnech 21.–22. května 2015,

— s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. července 2015 o přezkumu evropské politiky sousedství [2],

— s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. července 2015 o Evropském programu pro bezpečnost [3],

— s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. června 2015 o strategické vojenské situaci v povodí Černého moře po nezákonné anexi Krymu Ruskem [4],

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 28. dubna 2015 o Evropském programu pro bezpečnost (COM(2015)0185),

A. vzhledem k tomu, že se mezinárodní bezpečnostní situace v Evropě v posledních letech dramaticky změnila, neboť dochází k výraznému nárůstu nepokojů ve světě a ke vzniku nových regionálních a místních konfliktů na Blízkém východě, v severní Africe a ve východní Evropě; vzhledem k tomu, že výsledkem pokračování těchto konfliktů a porušování lidských práv ve válkou zasažených oblastech je nevídaný pohyb osob hledajících ochranu v sousedních zemích i v členských státech EU;

B. vzhledem k tomu, že v souladu s článkem 21 Smlouvy o Evropské unii se EU zavázala prosazovat účinný multilateralismus jako vzor globální správy a řízení; vzhledem k tomu, že Organizace spojených národů poskytuje jedinečné mezivládní fórum, v rámci něhož mohou její členské státy vést debaty a přijímat společná opatření týkající se celosvětových otázek, jakými jsou mír a bezpečnost, lidská práva, předcházení konfliktům, odzbrojení a terorismus; vzhledem k tomu, že se EU a její členské státy spolu se svými partnery a podobně smýšlejícími zeměmi konstruktivně zapojují do činnosti Organizace spojených národů i dalších mezinárodní fór, a utvářejí tak podobu reakcí na otázky celosvětového i regionálního významu, jakož i mezinárodního práva;

---

[1] Přijaté dne 22. března 2016 v Bruselu, Belgie.
[2] Přijaté texty, P8_TA-PROV(2015)0272.
[3] Přijaté texty, P8_TA-PROV(2015)0269.
[4] Přijaté texty, P8_TA(2015)0232.

C. vzhledem k tomu, že evropská politika sousedství byla vytvořena s cílem posílit partnerství Evropské unie se sousedními zeměmi v zájmu rozvoje prostoru, v němž dotyčné země sdílí úctu k demokracii, lidským právům a právnímu státu a v němž vládne stabilita, bezpečnost a prosperita;

D. vzhledem k tomu, že Benátská komise Rady Evropy má zkušenosti a odborné znalosti v oblasti ústavního práva;

E. vzhledem k tomu, že je Východní partnerství založeno na závazcích k dodržování zásad mezinárodního práva a základních hodnot, mezi něž mimo jiné patří demokracie, principy právního státu a dodržování lidských práv a základních svobod;

F. vzhledem k tomu, že podpisem dvoustranných dohod o přidružení s EU se Gruzie, Moldavsko a Ukrajina spolu s EU zavázaly podporovat, chránit a posilovat mír a stabilitu na regionální i mezinárodní úrovni, což je jeden z cílů politického přidružení;

G. vzhledem k tomu, že – jak zdůrazňuje čtvrtá a pátá zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o pokroku týkající se provádění akčního plánu na uvolnění vízového režimu Gruzií ze dne 18. prosince 2015 – od června 2012, tedy od do doby, kdy byl s Gruzií zahájen dialog o uvolnění vízového režimu, Gruzie provedla všechny požadované reformy nezbytné k zajištění efektivního a udržitelného splnění všech kritérií stanovených ve čtyřech blocích druhé fáze akčního plánu na uvolnění vízového režimu (VLAP); vzhledem k tomu, že v souladu s tímto plánem provedla Gruzie řadu legislativních a institucionálních reforem v těchto oblastech: zabezpečení cestovních dokladů, správa hranic, řízení migrace a azyl, veřejný pořádek a bezpečnost (boj proti organizované trestné činnosti, korupci, nelegálnímu obchodování, praní peněz a drogám; justiční spolupráce a spolupráce v oblasti prosazování práva; ochrana osobních údajů a ochrana lidských práv, včetně práv menšin);

H. vzhledem k tomu, že dne 18. prosince 2015 vydala Komise svou šestou a poslední zprávu o pokroku týkající se provádění akčního plánu na uvolnění vízového režimu Ukrajinou;

I. vzhledem k tomu, že dne 7. prosince 2015 EU a Arménie zahájily jednání na vysoké úrovni o nové komplexní rámcové dohodě, která má obsáhnout politickou, hospodářskou a odvětvovou spolupráci;

J. vzhledem k tomu, že – jak zdůrazňuje společné prohlášení vydané na summitu Východního partnerství, který se konal ve dnech 21.–22. května 2015 – akty agrese ze strany Ruska vůči Ukrajině a Gruzii ukázaly, že základní principy svrchovanosti a územní celistvosti, jakož i mezinárodně uznané hranice nemohou být ani v 21. století považovány za samozřejmost;

K. vzhledem k tomu, že na území, která jsou na Ukrajině ovládaná nelegálně vyzbrojenými skupinami, proudí zbraně, střelivo a teroristé původem z Ruska a že to má za následek velký počet obětí, více než dva miliony vnitřně vysídlených osob a uprchlíků a také nepolevující humanitární krizi;

L. vzhledem k tomu, že Rusko i nadále okupuje gruzínské regiony Abcházii a Cchinvali/Jižní Osetii a podniklo další kroky k dosažení jejich faktické anexe, což je v rozporu se základními normami a principy mezinárodního práva; vzhledem k tomu, že v oblastech kontrolovaných okupačními silami probíhají etnické čistky a násilné demografické změny a že tyto okupační jednotky jsou odpovědné za porušování lidských práv, mimo jiné práva na svobodu pohybu, rozvoj mezilidských vztahů a vzdělávání v mateřském jazyce, v těchto regionech;

M. vzhledem k tomu, že dočasné obsazení Autonomní republiky Krym a města Sevastopole Ruskem, jakož i ruská vojenská agrese v ukrajinském regionu Donbas na těchto územích vedla k závažnému porušování lidských práv a základních svobod;

N. vzhledem k tomu, že Rusko a Evropská unie zavedly vzájemné obchodní embargo; vzhledem k tomu, že Rusko bez jakéhokoli právního základu zavedlo svévolná opatření, která porušují všeobecně platné normy a nejsou dostatečně transparentní a jejichž cílem je zařadit některé politiky EU na černou listinu a odepřít jim vstup na ruské území;

O. vzhledem k tomu, že konflikty na území východoevropských partnerských zemí vážně ohrožují jejich hospodářskou a společenskou situaci a způsobují, že jsou tyto země náchylnější k politické destabilizaci; dále vzhledem k tomu, že ať už se oblasti zasažené těmito konflikty nacházejí na evropském kontinentě či mimo něj, představují vážné nebezpečí pro bezpečnost EU a jejích partnerů;

P. vzhledem k tomu, že v severní Africe a na Blízkém východě vládnou nepokoje, násilí a občanské války; vzhledem k tomu, že chudoba, nedostatek zdrojů, dopady klimatických změn, porušování lidských práv a hospodářská stagnace mají značný dopad na obyvatelstvo v mnoha oblastech afrického kontinentu a Blízkého východu, zejména na menšiny tvořené křesťany a Jezídy, kdy jsou lidé nuceni opustit své domovy;

Q. vzhledem k tomu, že v září 2014 byla vytvořena široká mezinárodní koalice s cílem porazit teroristickou organizaci, která si dala jméno „Islámský stát v Iráku a Levantě“ (ISIL/DÁ'IŠ);

R. vzhledem k tomu, že se partnerské země ve spolupráci s EU podílejí na společné bezpečnostní a obranné politice (SBOP), a to zejména pokud jde o podporu SBOP zaměřenou na reformy bezpečnostního sektoru v partnerských zemích;

S. vzhledem k tomu, že Ukrajina v roce 2005 a Gruzie s Moldavskem v roce 2012 uzavřely s EU rámcové dohody o účasti na operacích pro řešení krizí vedených EU; vzhledem k tomu, že se Ukrajina v roce 2014 podílela na akcích bojových skupin EU a poskytla námořním silám EU NAVFOR Somalia fregatu pro operaci Atalanta, zatímco se Moldavsko s Gruzií rovněž v roce 2014 poprvé účastnily misí SBOP vedených EU, konkrétně výcvikové mise EU v Mali (EUTM) a vojenské operace EU ve Středoafrické republice (EUFOR RCA);

T. vzhledem k tomu, že členské státy EU a všechny partnerské země jsou signatáři mnohostranných smluv o odzbrojení, které se týkají zbraní hromadného ničení (ZHN), jako je Smlouva o nešíření jaderných zbraní, Smlouva o všeobecném zákazu jaderných zkoušek a úmluva o biologických a chemických zbraních; vzhledem k tomu, že 17 členských států EU, jakož i všechny partnerské země jsou rovněž signatáři pozměněné Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě;

U. vzhledem k tomu, že Evropský program pro bezpečnost na období 2015–2020 – v podobě, v níž jej Komise navrhla – stanovuje tři priority, konkrétně boj proti terorismu a předcházení radikalizaci, potírání organizované trestné činnosti a boj proti kyberkriminalitě;

V. vzhledem k tomu, že některé členské státy EU a partnerské a sousední země musejí čelit vnější agresi, teroristickým útokům, přeshraniční organizované trestné činnosti a kyberkriminalitě a že v některých zemích jsou tyto aktivity propojeny s násilným politickým extremismem a náboženským radikalismem; vzhledem k tomu, že ISIL/DÁ'IŠ podporoval útoky na půdě členských států EU;

W. vzhledem k tomu, že EU a USA vedou jednání o ustanovení nové obchodní dohody, konkrétně transatlantického partnerství v oblasti obchodu a investic (TTIP);

X. vzhledem k tomu, že dne 1. ledna 2016 vstoupila v platnost prohloubená a komplexní dohoda o volném obchodu (DCFTA) mezi Ukrajinou a EU; vzhledem k tomu, že od té doby uplatňuje Rusko vůči Ukrajině hospodářské sankce, včetně omezení tranzitu zboží mezi Ukrajinou a střední Asií přes Rusko;

Y. vzhledem k tomu, že většina členských států EU a partnerských zemí závisí na vnějších dodávkách energie, a přístup k energiím tak hraje zásadní úlohu při utváření geopolitické situace v Evropě; vzhledem k tomu, že energetická politika EU a jejích partnerských zemí nesmí podrývat základní hodnoty Východního partnerství ani soudržnost zahraničních politik dotyčných zemí;

Z. vzhledem k tomu, že USA, Írán, Rusko a další aktéři jsou přímo nebo nepřímo zapojení do regionálních konfliktů v Sýrii a Iráku a mohly by tedy přispět k nalezení politického řešení, které by tyto konflikty ukončilo;

AA. vzhledem k tomu, že dlouhodobá nestabilita a eskalace násilí v Libyi představuje pro celou Evropu velké bezpečnostní riziko;

BB. vzhledem k tomu, že Írán, EU, Francie, Německo, Spojené království, Čína, Rusko a USA (skupina EU3 + 3) dne 14. července 2015 na schůzi ve Vídni dospěly k dohodě o íránské jaderné otázce, která umožňuje postupně rušit sankce Rady bezpečnosti OSN, jakož i vícestranné a vnitrostátní sankce vztahující se na íránský jaderný program;

1. připomíná, že Východní partnerství bylo založeno na společném závazku sdílet hodnoty, mezi něž patří demokracie, zásady právního státu a dodržování lidských práv, a ctít principy mezinárodního práva a základních svobod, jakož i přispívat ke stabilitě, bezpečnosti a prosperitě EU, východoevropských partnerských zemí a celého evropského kontinentu; zdůrazňuje, že každá země Východního partnerství nese odpovědnost za zahájení a uskutečnění stabilního procesu reforem a za boj s korupčními mechanismy; v této souvislosti zdůrazňuje podpůrnou úlohu EU;

2. konstatuje, že závěry přezkumu evropské politiky sousedství v roce 2016 poskytnou základ pro seriózní debatu o tom, jak – v případě tří východoevropských partnerských zemí, které podepsaly dohody o přidružení – lze uvést diferencovaný přístup do praxe;

3. sdílí názor, že EU a její partnerské země musejí řešit četné souběžné bezpečnostní otázky, jejichž povaha je čím dál složitější, a to v prostředí, jež se vyznačuje globalizovaným hospodářstvím, změnou klimatu, mezinárodní mobilitou, digitalizací, demografickými změnami a migrací, a čelit hrozbám, jež představují jak tradiční státní aktéři, tak nestátní organizace podporující terorismus a mezinárodní zločin;

4. vyzývá EU a její partnerské země, aby budovaly užší politické vztahy a usilovaly o sblížení a sladění svých zahraničních politik v zájmu řešení společných problémů a ochrany vlastní bezpečnosti; poukazuje na to, že přednostně by měl být společnými silami obnoven evropský bezpečnostní pořádek podle mezinárodního práva; zdůrazňuje, že takový pořádek musí vycházet z demokratických principů, zásad právního státu, základních hodnot, dodržování lidských práv, ochrany menšin, svrchovanosti, nezávislosti a neporušitelnosti státních hranic;

5. připomíná, že klíčovým prvkem pro získání široké podpory pro jakékoliv reformy v oblasti prosazování práva je znovunávázání dialogu s občanskou společností;

6. odmítá přijmout možnost, že by opět došlo – jak tomu nasvědčuje ruská politika a konání – k rozdělení evropského kontinentu na sféry vlivu velmocí; znovu potvrzuje zásadu, že každá země má svrchované právo svobodně a demokraticky rozhodovat o své zahraniční a bezpečnostní politice a vojenských aliancích; zdůrazňuje, že v souladu s principy uvedenými v článku 1 Helsinského závěrečného aktu z roku 1975 má každá země v Evropě právo rozhodnout se, zda se připojí k určité smlouvě nebo alianci, a to včetně zakládající smlouvy NATO;

7. má za to, že by mělo dojít k posílení demokratické správy OSN; za tímto účelem vyzývá členské státy OSN k reformování Rady bezpečnosti OSN, aby lépe odrážela novou světovou realitu a aby se stala účinnější;

8. váží si rámce Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a považuje ho za všeobecné fórum dialogu o bezpečnostních otázkách a o řešení konfliktů; vyzývá k oživení OBSE a k odpovídající politické a finanční podpoře; zdůrazňuje, že je důležité rozvíjet spolupráci mezi EU, jejími členskými státy, východoevropskými partnerskými zeměmi, OSN a OBSE a společně usilovat o řešení krizových situací a nacházení mírových urovnání konfliktů v Evropě; nicméně lituje, že nedošlo k žádnému podstatnému pokroku, který by vedl k nalezení mírového řešení a komplexnímu urovnání tzv. zamrzlých konfliktů, jež se dotýkají většiny východoevropských partnerských zemí, a vyzývá k přijetí účinnějších a na výsledky zaměřených opatření;

9. domnívá se, že řešení situace s uprchlíky, vysídlenými osobami a migračními toky vyžaduje společný a celostní přístup k zahraniční a migrační politice, který zahrne rozvoj, předcházení konfliktům a jejich urovnání, řešení krizí, sdílení zátěže, humanitární pomoc a společné úsilí o zlepšení situace; poukazuje na to, že má-li EU účinně řešit migrační krizi a hájit úspěchy evropské integrace, pokud jde o volný pohyb osob, musí nevyhnutelně spolupracovat se svými sousedy; dále poukazuje na to, že je třeba vytvořit zvláštní postupy pro včasnou identifikaci, registraci a evidenci dětí, které jsou buď bez doprovodu, nebo odloučené od rodin či vnitřně vysídlené, a dalších zranitelných skupin a zajistit, aby se jim dostalo pomoci a přístupu k službám;

10. poukazuje na to, že motorem růstu je volný a udržitelný mezinárodní obchod; z tohoto důvodu zdůrazňuje, že je důležité rozvíjet volné a spravedlivé obchodní vztahy a podporovat zahraniční investice mezi EU a východoevropskými partnerskými zeměmi, což přispěje k politické konvergenci a hospodářské integraci;

11. naléhavě žádá partnerské země, aby provedly reformy, které zaručí nezávislost soudnictví; naléhavě dále žádá partnerské země, aby zabránily politickým silám ve zneužívání právního systému za účelem provádění selektivní justice;

12. poukazuje na to, že klíčem k pluralitě mediálního prostředí je nezávislost sdělovacích prostředků na politických zájmech; domnívá se, že nezávislé sdělovací prostředky jsou nejdůležitější silou proti dezinformacím a propagandě; vyzývá tudíž partnerské země, aby upustily od aktivit, jež ohrožují integritu těchto sdělovacích prostředků; navrhuje, aby v této souvislosti Benátská komise Rady Evropy poskytla partnerským zemím pomoc;

13. konstatuje, že když partnerské země rozvíjejí obchodní vztahy s EU a s dalšími sousedy, musejí zvážit různé možnosti zahraniční politiky; zdůrazňuje, že prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu mezi EU na jedné straně a Gruzií, Moldavskem a Ukrajinou na straně druhé mají za cíl zásadním způsobem prohloubit vztahy mezi těmito zeměmi a rozvíjet obchodní a zahraniční investice; poukazuje na to, že uzavření prohloubených a komplexních dohod o volném obchodu a prohlubování obchodních vztahů s ostatními partnery se navzájem nevylučuje; domnívá se, že prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu nejsou jediným nástrojem obchodní politiky, který EU může uplatňovat vůči svým východoevropským partnerům; vyzývá EU, aby ve spolupráci se svými partnerskými zeměmi předložila alternativní obchodní opatření přizpůsobené jejich potřebám a omezením; odsuzuje to, že poté, co prohloubená a komplexní dohoda o volném obchodu vstoupila v platnost, přijalo Rusko vůči Ukrajině odvetná obchodní opatření; vyzývá Komisi, aby zavedla dočasná protiopatření, která sníží negativní dopad ruských obchodních sankcí na Ukrajinu na minimum;

14. vítá, že Komise vydala kladné hodnocení akčních plánů na uvolnění vízového režimu pro Ukrajinu a Gruzii; vyzývá Komisi, aby urychleně předložila potřebný legislativní návrh Evropskému parlamentu, a žádá Radu, aby odstranila vízovou povinnost pro ukrajinské občany;

15. vyzývá Evropskou unii a Spojené státy, aby zahájily diskusi s východoevropskými partnerskými zeměmi otevřeným a transparentním způsobem za účasti všech zúčastněných subjektů a občanské společnosti ohledně toho, jaké bude mít TTIP potenciální přínosy pro jejich ekonomiky a jak by mohl být zemím východního partnerství poskytnut lepší přístup k trhům na obou stranách Atlantiku;

Politika vůči Rusku, Turecku a Íránu

16. odsuzuje politiku propagandy a dezinformací, stejně jako politiku konfrontace a politického nebo ekonomického nátlaku; vyjadřuje svou podporu strategické komunikaci Evropské unie; vyzývá Evropskou unii, aby tuto komunikaci posílila, a aby spolupracovala s východoevropskými partnerskými zeměmi s cílem čelit propagandě a dezinformacím;

17. znovu opakuje, že pevně podporuje svrchovanost a územní celistvost Gruzie v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic; v této souvislosti vyjadřuje znepokojení, týkající se Gruzínských regionů Abcházie a Cchinvali/regionu Jižní Osetie, včetně ruského uplatňování tzv. „smluv" prohlubující jeho integraci s Abcházií a Cchinvali/regionem Jižní Osetie, probíhající posilování vojenské přítomnosti v tomto regionu, protizákonnou výstavbu plotů s ostnatými dráty a cedulí podél okupační linie a vážné situace lidských práv v těchto oblastech;

18. vyzývá Rusko, aby plně respektovalo státní svrchovanost a územní celistvost Gruzie a nedotknutelnost jejích mezinárodně uznávaných hranic, odvolalo uznání tzv. „nezávislosti" Abcházie a regionu Cchinvali/Jižní Osetie a aby usilovalo o provádění ustanovení z dohody o příměří ze dne 12. srpna 2008; vyzývá Rusko, aby obzvláště ukončilo okupaci gruzínských území, aby umožnilo plný a neomezený přístup pozorovatelské mise EU a mechanismům pro systematické sledování lidských práv v okupovaných územích Gruzie, a aby se konstruktivně zapojilo do ženevských mezinárodních jednání o klíčových otázkách, tj. nepoužití síly, mezinárodní bezpečnostní opatření a bezpečný a důstojný návrat vnitřně vysídlených osob a uprchlíků;

19. odsuzuje veškeré vojenské akce a agresi ve východoevropských partnerských zemích, které ohrožují evropský bezpečnostní pořádek a trvá na mírovém řešení sporů podle Charty OSN, Helsinského závěrečného aktu z roku 1975, Pařížské charty pro novou Evropu z roku 1990, zakládajícího aktu Rusko-NATO, Budapešťského memoranda a smlouvy o přátelství a podle spolupráce a partnerství mezi Ruskem a Ukrajinou; vyzývá strany k dodržování Minských dohod, k dodržování dohody o příměří podepsaném mezi Ázerbájdžánem, Náhorním Karabachem a Arménii v květnu 1994 a k dodržování dohody o příměří mezi Ruskem a Gruzií z 12. srpna 2008, aby plnily své závazky a zajistily plnění těchto dohod;

20. vyzývá země vyvážející zemní plyn, aby okamžitě přestaly používat přístup k energiím a cenovou politiku jako politický nástroj, kterým vyvíjejí nátlak na členské státy Evropské unie a na její partnery; vyzývá Evropskou unii a její partnery k zintenzivnění jejich snah o diverzifikaci svých dodávek energie, k rozvoji alternativních zdrojů energie, zvýšení úspor energie a využití ujednání o „zpětném toku" plynu s cílem snížit závislost na dodávkách energie;

21. zdůrazňuje, že projekt výstavby plynovodu „Nord Stream 2“ je v rozporu se strategickými zájmy EU, jakými jsou bezpečnost, diverzifikace, liberalizace a rozvoj silné energetické unie; vyzývá tedy Komisi a Radu, aby dodržovaly pravidla a ambice uvedené ve třetím energetickém balíčku; naléhavě vyzývá příslušné členské státy EU, aby ukončily veškerou spolupráci se společností Gazprom na výstavbě plynovodu „Nord Stream 2“;

22. obává se rizika vojenských incidentů v Evropě, kde Rusko a NATO nedávno rozmístily další vojenské síly a vybavení, obzvláště ve východní Evropě, v povodí Černého moře, v pobaltských státech a v oblasti Arktického moře; je přesvědčen, že vztah spolupráce, který NATO s Ruskem budovaly od konce studené války je vážně zasažen porušením evropského míru založeném na zásadách právního státu, čehož názorným příkladem je protizákonná ruská okupace a anexe Krymu; doporučuje, aby NATO a Rusko zachovaly otevřené komunikační kanály a zvážily nové iniciativy s cílem předcházet incidentům;

23. naléhavě žádá Rusko jako okupující stát, aby zajistil dodržování všech lidských práv a základních svobod v autonomní republice Krym a ve městě Sevastopol, včetně práv a svobod příslušníků národnostních menšin, obzvláště Krymských Tatarů, Ukrajinců a dalších zranitelných skupin pobývajících na Krymu a zajistil, aby příslušné mezinárodní lidskoprávní orgány mohly vykonávat své kontrolní činnosti na poloostrově volně a neomezeně;

24. zdůrazňuje, že rozvíjení efektivního vztahu a užší spolupráce mezi Evropskou unií a jakoukoli partnerskou zemí je ku prospěchu všech; vyzývá tedy Evropskou unii, její partnery a Turecko k tomu, aby spolu soustavně vedly dialog o otázkách zahraniční a bezpečnostní politiky na vysoké úrovni, který by se prioritně zaměřoval na konflikty a bezpečnostní otázky na Blízkém východě a jejich dopad na migrační toky;

25. uznává velkou odpovědnost a chvályhodné úsilí Turecka v poskytování humanitární pomoci, zajištění ochrany lidí prchajících před válkou a zkázou v Sýrii a Iráku a provádění bezpečnostních opatření; vítá společný akční plán Evropské unie a Turecka na společné řešení výzev spojených s migračními a uprchlickými toky do Evropy a vyzývá obě strany k zintenzivnění jejich spolupráce, aby se zajistilo rychlejší provádění tohoto plánu;

26. opakuje, že pro stabilitu a prosperitu regionu je nanejvýš důležitá příprava podmínek pro dialog mezi Tureckem a Arménií; vyzývá k provádění ujednání obsažených v protokolech o normalizaci vztahů mezi těmito dvěma zeměmi ([1]), a to bez předběžných podmínek a v průběhu celého procesu Turecko-Arménského společenského usmíření; zdůrazňuje, že politika uzavřených hranic je na Evropském kontinentu nepřijatelná;

27. vyzývá k dalšímu dialogu mezi Arménií a Ázerbájdžánem pod záštitou Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) v rámci minského spolupředsednictví, a to i na úrovni předsedů, s cílem dosáhnout trvalého a mírového urovnání, které přinese stabilitu a usmíření a nabídne příležitosti pro regionální rozvoj a spolupráci;

28. vítá dohodu mezi EU3 + 3 a Íránem ve věci íránského jaderného programu; očekává postupné zrušení sankcí uvalených na Írán souvisejících s jadernými otázkami počínaje rokem 2016, za předpokladu, že Írán splní své závazky; bere na vědomí, že vyhlídka uvolnění sankcí uvalených na Írán přinese nové ekonomické příležitosti pro Evropskou unii, její členské státy a její partnery; domnívá se, že Kavkaz by mohl být prvním regionem na světě, který by mohl široce těžit z nového a pozitivního klimatu pro investice v důsledku dohody s Íránem a uvolnění jeho sankcí; vyzývá Evropskou unii a její partnery, aby spolupracovaly v prohlubování hospodářských vazeb s Íránem, a aby identifikovaly – a pokud možno zahájily – nové projekty společného zájmu, obzvláště v oblastech dopravy a energetiky;

Zvýšení angažovanosti na Blízkém východě a v severní Africe

29. zdůrazňuje, že existuje řada velmi vážných a vzájemně propojených problémů politické, ekonomické, sociální a environmentální povahy, které destabilizovaly země Blízkého východu a Afriky; bere na vědomí to, že pokud bude v těchto zemích docházet k nepokojům a k porušování lidských práv a bude v nich panovat nestabilní politická situace, budou tyto země stejně tak jako jejich sousedé vystaveny vážným bezpečnostním hrozbám;

30. je znepokojen zhoršujícím se stavem rovnosti pohlaví a zvyšujícím se násilím a útlakem vůči ženám, stejně jako nesnášenlivostí vůči etnickým a náboženským menšinám v některých zemích Blízkého východu a severní Ariky; domnívá se, že tento negativní trend by mohl vést k napětí v těchto společnostech a mohl by vytvořit podmínky pro nové konflikty a jiné negativní důsledky, jako například vyhánění obyvatelstva nebo příliv uprchlíků;

([1]) Protokol o navázání diplomatických vztahů (2009) a protokol o rozvoji dvoustranných vztahů mezi Tureckou republikou a Arménskou republikou.

31. vyzývá k novému přístupu v bezpečnostních otázkách v regionu a ke spolupráci s příslušnými zeměmi v rámci strategických partnerství zahrnujících rozličné oblasti politiky, včetně rozvojové pomoci, kulturní spolupráce, přizpůsobení se změně klimatu, prevence konfliktů a správy hranic;

32. vyzývá Evropskou unii a její partnerské země, aby vynaložily veškeré úsilí na to, aby ovlivnily příslušné strany, aby ukončily občanskou válku v Sýrii a připravily se na politické řešení; je přesvědčen, že ISIL/Dá'iš a jiné skupiny označené podle OSN za teroristické, nesmí mít v poválečném období ani v politické budoucnosti Sýrie vedoucí úlohu; domnívá se, že ochrana civilistů v Sýrii musí být prioritou pro mezinárodní společenství a vyzývá proto strany konfliktu, aby přestaly s nepřiměřenými plošnými útoky, včetně ostřelování, útoků na civilní oblasti a bránění humanitární pomoci v přístupu k civilnímu obyvatelstvu v konfliktních oblastech;

33. bere na vědomí, že útoky na civilisty a porušování lidských práv v Sýrii přispěly k vzestupu teroristických skupin, obzvláště pak ISIL/Dá'iš; domnívá se, že ISIL/Dá'iš představuje hrozbu pro mezinárodní mír a bezpečnost a vážně narušuje stabilitu v Iráku, Sýrií a širším regionu Blízkého východu, neboť je zodpovědný za systematické porušování lidských práv a mezinárodního práva, včetně úmyslného zabíjení civilistů a pronásledování jednotlivců a celých společenství a mnoha dalších zvěrstev; vítá snahu mezinárodní koalice partnerů čelit ISIL/Dá'iš;

34. domnívá se, že pro stabilitu celého Blízkého východu je nanejvýš důležité oživit mírový proces izraelsko-palestinského konfliktu za účelem dosažení trvalého celkového řešení v souladu s mezinárodním právem, které by bylo založeno na principu dvou států;

Rozvoj spolupráce v oblasti bezpečnosti a obrany

35. bere na vědomí, že vnitřní a vnější bezpečnostní hrozby se staly více provázanými a komplexními a obtížněji se předvídají; obzvláště poukazuje na hybridní hrozby zahrnující použití vojenských i nevojenských prostředků, od zpravodajství, politické diverze a dezinformace po kybernetické útoky a ekonomické tlaky;

36. vyzývá Evropskou unii a východoevropské partnerské země, aby zvážily a podnikly společné akce pro potírání a boj s novými hrozbami pro jejich bezpečnost, zejména zvýšením jejich spolupráce a výměnou relevantních informací; podporuje rozvoj spolupráce mezi Evropskou unií a jejími partnery v otázkách bezpečnosti a obrany, obzvláště v rámci panelu Východního partnerství pro spolupráci v této oblasti; vyzývá Evropskou unii, aby v zájmu posílení bezpečnostního prvku a prvku vnímavosti vůči konfliktům v rámci evropské politiky sousedství a Východního partnerství soustředila více iniciativy a zdrojů do oblastí reformy sektoru bezpečnosti, boje s terorismem, spolupráce v otázkách společné zahraniční a bezpečnostní politiky, organizovaného zločinu a správy hranic; zdůrazňuje význam spolupráce v oblasti soudnictví a policie například v rámci Europolu a Eurojustu;

37. vítá, že revidovaná Evropská politika sousedství i EU jako celek se nyní zaměřuje na spolupráci se svými partnery v oblasti předcházení konfliktům, boje proti terorismu, radikalizaci, organizovaného zločinu, správě hranic a reforem bezpečnostního sektoru; domnívá se, že tato spolupráce musí být dostatečně významná a musí řešit společné bezpečnostní hrozby a urychlit rozvoj společného úsilí v zájmu udržitelného řešení konfliktů, mimo jiné prostřednictvím posílené účasti na misích společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP) a výcvikových činnostech, jakož i prostřednictvím akcí proti šíření zbraní hromadného ničení a boje proti nezákonnému obchodu s ručními a lehkými zbraněmi;

38. je přesvědčen, že je zejména zapotřebí užší spolupráce ke zvýšení znalostí koncepcí Evropské unie týkajících se reforem bezpečnostního sektoru v partnerských zemích; vyzývá Evropskou unii a její členské státy, aby dále podporovaly své partnery při provádění reforem, budování řádných státních institucí a provádění osvědčených postupů pro řešení bezpečnostních otázek, jako například řešení krizí a zpravodajská činnost; zdůrazňuje nezbytnost řádného parlamentního dohledu nad státními orgány pověřenými zajišťováním bezpečnosti a zpravodajskou činností;

39. zdůrazňuje nutnost posílit odolnost Evropské unie a jejích partnerských zemí, což je schopnost odolat a přizpůsobit se vnitřním a vnějším tlakům a otřesům, včetně hybridních hrozeb; zdůrazňuje, že za tímto účelem je třeba se vypořádat se základními příčinami krizí, upevnit státní instituce, prosazovat právní stát a nezávislé soudnictví a provádět účinná opatření v boji proti korupci; vyzývá Evropskou unii, aby podporovala své partnery v provádění reforem sektoru civilní bezpečnosti, neboť tyto reformy jsou rozhodující v přípravě společností na odolávání vůči náhlým otřesům různých druhů;

40. doporučuje partnerským zemím, aby posílily svou spolupráci s Evropskou unií v oblasti bezpečnosti a obrany, a aby usilovaly o společné postupy s Evropskou unií v otázce vojenských strategií; vítá účast Gruzie, Moldavska a Ukrajiny v krizových operacích vedených Evropskou unií a zdůrazňuje, že díky účasti těchto zemí se zvýší vojenská interoperabilita mezi EU a jejími partnery v dlouhodobém horizontu; navrhuje Gruzii a Moldavsku, aby zvážily svou účast v činnostech bojových skupin Evropské unie; doporučuje Evropské unii, aby se aktivněji podílela na procesu mírového urovnání konfliktů na území východoevropských partnerských zemí;

41. zdůrazňuje nutnost zachování stability v Moldavsku s ohledem na politickou krizi, kterou tato země prochází, a také s ohledem na právě probíhající konflikt v Podněstří, který musí být řešen pomocí inkluzivních a otevřených jednání;

42. je přesvědčen, že „zamrzlé konflikty" v evropském sousedství (Podněstří, Abcházie, Jižní Osetie a Náhorní Karabach) je potřeba neodkladně řešit, aby byla nastolena stabilita v regionu; je přesvědčen, že by měla existovat užší spolupráce mezi východoevropskými partnerskými zeměmi, aby byl vytvořen silný základ pro zajištění regionální integrace;

Zapojení do úsilí o odzbrojení a zmírňování rizik šíření a obchodování se zbraněmi

43. vyzývá Evropskou unii, její členské státy a partnery, aby aktivně usilovaly o univerzálnost mnohostranných smluv o odzbrojení; naléhavě vyzývá Evropskou unii a její členské státy, aby lépe využily svůj potenciál k propagaci a podpoře společných akcí v oblasti odzbrojení za účasti partnerských států;

44. požaduje, aby bylo v bezpečnostní politice a v boji s nezákonným obchodem se zbraněmi věnováno více pozornosti kontrole zbraní; vítá v tomto ohledu, že v prosinci 2014 vstoupila v platnost smlouva Spojených národů o obchodu se zbraněmi, která usiluje o posílení odpovědnosti a transparentnosti obchodu se zbraněmi; naléhavě vyzývá východoevropské partnerské země, aby se připojily ke společnému postoji Evropské unie ohledně vývozu zbraní;

45. podporuje spolupráci mezi Evropskou unií a jejími partnerskými státy v oblasti zmírňování rizik spojených se zbraněmi hromadného ničení, se šířením a pašováním komponentů pro zbraně hromadného ničení, a šířením a pašováním chemických, biologických, radiologických a jaderných zbraní; vyzývá k dalšímu rozvoji schopností a prostředků pro projektovou podporu, jimiž disponuje EU CBRN Centre of Excellence pro jihovýchodní Evropu/jižní Kavkaz/Moldavsko/Ukrajinu;

46. naléhavě vyzývá Evropskou unii, aby intenzivní ruskou militarizaci nezákonně okupovaného Krymu, včetně rozmístění jaderných zbraní, považovala za vážnou hrozbu pro bezpečnost Evropské unie, Černého moře a středomořských oblastí; vyzývá Rusko, aby respektovalo status Ukrajiny jako země bez jaderných zbraní v rámci jejích mezinárodně uznávaných hranic;

Boj proti terorismu, organizovanému zločinu a kyberkriminalitě

47. zdůrazňuje důležitost vícestranné a mezistátní spolupráce na celosvětové a regionální úrovni, pokud chceme čelit výzvám spojených s terorismem, organizovaným zločinem a kyberkriminalitou, na což Komise upozornila ve svém sdělení ze dne 28. dubna 2015 v Evropském programu pro bezpečnost; vyzývá proto členské státy Evropské unie, stejně tak její partnery, aby posílily spolupráci mezi vnitrostátními donucovacími orgány v boji proti terorismu, nadnárodnímu a přeshraničnímu zločinu, jakým jsou obchodování s lidmi – obzvláště obchodování se ženami a dětmi, s drogami, zbraněmi a kulturními statky – ekonomický zločin a kyberkriminalita; vybízí partnerské země, aby daly nový impuls své vzájemné spolupráci v těchto oblastech v regionálních formátech;

48. naléhavě vyzývá Evropskou unii, její členské státy a partnerské země, aby k politice proti terorismu jak doma, tak i v zahraničí zaujaly racionalizovaný přístup; obzvláště doporučuje řešit hlubší příčiny domácího terorismu (jakými jsou politický a náboženský extrémismus), zastavit verbování do teroristických organizací a podněcování k teroristickým útokům; apeluje na plné využití zahraniční a rozvojové politiky Evropské unie v boji proti chudobě, diskriminaci a marginalizaci, v boji proti korupci, prosazování řádné správy věcí veřejných a předcházení a řešení konfliktů – protože tyto prvky jsou nezbytné pro to, aby se zranitelné skupiny společnosti nedostaly k extremistické propagandě;

49. poukazuje na to, že v regionu je široce rozšířen organizovaný zločin a korupce a že je nutné se tímto problémem zabývat, aby se zabránilo případným negativním důsledkům, které by mohly ovlivnit proces regionální integrace, a aby se pozvedla úroveň důvěry v demokratické instituce;

50. vyzývá členské státy Evropské unie a Komisi, aby posílily spolupráci s internetovými společnostmi a platformami pro sociální sítě a mezi nimi navzájem, aby se zamezilo přístupu k teroristickým materiálům dostupným online a aby se odstranila teroristická propaganda, přičemž je však nutné dodržovat základní práva a svobody, obzvláště ochranu osobních údajů a právo na ochranu údajů;

51. pověřuje své spolupředsedy, aby předali toto usnesení předsedovi Evropského parlamentu, Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, komisaři pro evropskou politiku sousedství a jednání o rozšíření, Evropské službě pro vnější činnost a vládám a parlamentům členských států Evropské unie a zemí Východního partnerství.